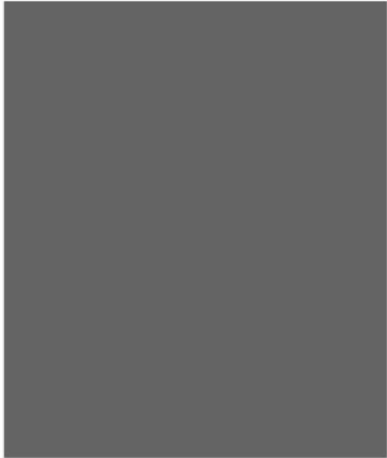

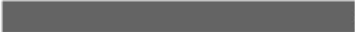
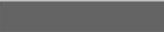
De Gemeenteraad &
College van Burgemeester en wethouders
Gemeente Eijsden-Margraten
Postbus 10
6269 ZG Margraten

Datum: 30-01-2024
Uw kenmerk: planidentificatienummer NL.IMRO.1903.BPBUI6265NC32-ON01
Ons kenmerk: 2022-P01
Bijlage(n): Zienswijze Ontwerp Bestemmingsplan NSW-Landgoed Moerslag
Betreft: Begeleidende brief bij zienswijze m.b.t. Ontwerp Bestemmingsplan NSW-Landgoed Moerslag

Geachte raadsleden,

In gemeenteblad nr. 537048 doet uw college van burgemeesters en wethouders kennisgeving van ter inzage legging van het Ontwerp Bestemmingsplan NSW-Landgoed Moerslag. Wij, door de provincie aangewezen als eikelmuiscoördinator, hebben een visie geformuleerd op dit ontwerp en dienen deze hier binnen de gestelde termijn in de vorm van een zienswijze in. U vindt deze zienswijze bijgevoegd bij deze brief.

Contactpersoon aan onze zijde voor het eikelmuisproject is Dr. bereikbaar via en .

Wij kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

ing.
Directeur

ing.
Directeur

Bijlage 1: Zienswijze op Ontwerp Bestemmingsplan NSW-Landgoed Moerslag

Aanleiding

Aan de rand van het Plateau van Margraten en ten zuiden van het gehucht Moerslag ligt de locatie Moerslag 32 Sint Geertruid genaamd 'Landgoed Moerslag'. Hier zijn een camping en enkele vakantiewoningen aanwezig. Indiener van het Ontwerp Bestemmingsplan is voornemens om de locatie Moerslag 32 te Sint Geertruid te herontwikkelen en daarbij uit te breiden. Het voornemen is gericht op het beëindigen van de kleinschalige camping en het realiseren van “natuurlofts” en “autarkische verblijven” met een duurzaam karakter. Ter versterking van het beoogd recreatief concept wenst initiatiefnemer op eigen terrein een voedselbos aan te leggen, natuurontwikkeling door te voeren (met de bestemming Natuur) en een aantal agrarische gronden landschappelijk te versterken met hagen en boomgaarden. Dit plangebied ligt nabij het Natura-2000 gebied Savelsbos, een terrein met zeer hoge natuurwaarde.

Indieners van voorliggende zienswijze menen belanghebbend te zijn, allereerst omdat [REDACTED] door de Provincie Limburg aangewezen als eikelmuiscoördinator en daarnaast:

- De Eikelmuis (*Eliomys quercinus*) is aangewezen als prioritaire soort van Provincie Limburg;
- Het gaat niet goed met de eikelmuis in Limburg (in de rest van Nederland komt de soort niet voor);
- Er is een Soortbeschermingsplan eikelmuis (Feys & Nijs 2018) opgesteld;
- Belangrijkste pijlers in dit beschermingsplan zijn habitattherstel en -uitbreiding;
- Provincie Limburg werkt middels Actieve Soortenbescherming aan uitvoering van het Soortbeschermingsplan eikelmuis;
- De laatste inheemse populatie eikelmuis leeft in het Natura-2000 gebied Savelsbos;
- Landgoed Moerslag ligt direct tegen actueel leefgebied van eikelmuis aan en is gelegen binnen historisch leefgebied;
- Het plangebied is gelegen tegen Natuurnetwerk Limburg en in de groenblauwe mantel;
- Landgoed Moerslag kan op termijn een stapsteen vormen in de verbinding van de populatie eikelmuis in het Savelsbos met die in Voeren (België).

Opgemerkt wordt dat [REDACTED] ook in een eerder stadium betrokken is geweest bij de ecologische inbedding van het ontwerp, waarbij ook de eikelmuis ter sprake is gekomen. Voorliggende zienswijze geeft een gedetailleerde visie en advies op het plan vanuit de rol als eikelmuiscoördinator.

Beoordeling van het ontwerp bestemmingsplan vanuit perspectief eikelmuis

Er ligt hier een grote kans het habitat voor eikelmuis uit te breiden. Dit hoeft verdere plannen op gebied van recreatie en bedrijfsvoering niet in de weg te zitten. Voorliggende zienswijze neemt het perspectief van de eikelmuis als leidraad. Het is daarbij niet onze rol een standpunt in te nemen over de herontwikkeling van camping tot huisjespark, noch hoe de verdeling daarvan op het terrein plaatsvindt. Wij beperken onze visie dan ook tot de delen die beschreven staan in paragraaf 4.4.2 Gemeentelijk Kwaliteitsmenu Eijsden-Margraten 2013 en paragraaf 6.6 Natuurbescherming.

Allereerst het volgende: Wij juichen de plannen voor aanplant toe, de in het plan geformuleerde tegenprestatie: *"Nieuwe natuur wordt ontwikkeld op de percelen gemeente Margraten - sectie R - nummer 187, 480 en 428 (ged.)"* (§4.4.2 van het plan). Dit betreft een fors deel van het plangebied waarvan het merendeel nu in gebruik is als bouwland: *"Vooropgesteld moet worden dat de gronden waar de beoogde uitbreiding van het recreatiebedrijf wordt voorzien, vrij intensief in [agrarisch] gebruik zijn. Het is dan ook niet te verwachten dat ter plekke beschermde soorten flora en fauna voorkomen"* (§6.6.2). Hier geldt wel: wat niet is, kan nog komen.

Ingediend ontwerp laat zien dat natuur en recreatie goed samen kunnen gaan. Een nachtactief dier als eikelmuis maakt namelijk gebruik van dezelfde landschapselementen als de mens overdag: bossen, boomgaarden, voedselbos, hagen en heggen. Waar de mens visuele/ esthetische voorkeuren heeft, zijn de voorkeuren van de eikelmuis op basis van voedselaanbod en mogelijkheden tot veilige verplaatsing. Dat laatste draait om bescherming tegen predatoren, dit wordt bereikt door de structuur van de vegetatie. Het zijn deze natuurwaarden waar wij ons zorgen om maken.

Verkennd natuurwaardenonderzoek (bijlage 11) geeft aan *"Het leefgebied van de Eikelmuis in de omgeving is goed gekend en reikt niet tot in het onderzoeksgebied"* en *"De aanplant van bos en dan vooral het creëren van lengtes mantel- en zoomvegetatie heeft een positieve uitwerking op het in potentie voorkomen van soorten als Ree, Wild kat, Grote bosmuis, Eikelmuis, [...]"*. Het is goed te zien dat indieners reeds de nabije aanwezigheid van de eikelmuis onderkennen, alsmede de potentie van de maatregelen voor beschermde soorten waaronder de eikelmuis.

Inrichting van het Landgoed Moerslag

De voornaamste bezwaren van onze zijde gaan over de samenstelling van de beplanting en de inpassing in het landschap. Hierbij hebben wij aandachtig Bijlage 5 Landschapsplan en Bijlage 6 Beplantingsplan bestudeerd. Met de hieronder aangegeven handvatten wordt sturing gegeven aan de vegetatieopbouw, zodat in de toekomst de eikelmuis zich op natuurlijke wijze kan vestigen in het plangebied. Uitzwervende dieren zullen immers het Landgoed Moerslag vroeg of laat aandoen. In plaats van een ecologische woestijn zullen ze in de toekomst een veilig onderkomen kunnen vinden op Landgoed Moerslag. De Kromme Grub vormt daarbij een bestaande corridor het gebied in.

Algemene uitgangspunten bij inrichtingsplannen voor eikelmuis en andere beschermde soorten

- Behoud bestaande hoogstambomen en andere landschapselementen is van groot belang;
- Geen aanplant van exoten, bij voorkeur ook niet in voedselbossen;
- Enkel inheemse beplanting, bij voorkeur streekeigen vegetatie.

Voedselaanbod voor de eikelmuis

De eikelmuis is een omnivoor, ze eten vooral ongewervelden, vruchten en noten. De soortensamenstelling van bossen en hagen bepaald waar en wanneer in het jaar er voedsel voor de eikelmuis beschikbaar is. In Tabel 1 vind u de soortenlijst die wij hanteren voor alle aanplant van bos en hagen ten behoeve van de eikelmuis. Daarin is ook de relatieve menging aangegeven. Diversiteit is daarbij het sleutelwoord. Deze soortenlijst is dan ook uitgebreider dan de soortenlijst uit het beplantingsplan (Bijlage 6 van het Ontwerp Bestemmingsplan). Het grootste verschil zit daarbij in de hagen: in het beplantingsplan bestaan alle knip- en scheerhagen enkel uit meidoorn. Dit is een gemiste kans. Wij dringen hierbij aan op het toepassen van de soortensamenstelling uit tabel 1 voor alle nieuwe

aanplant. Voor de mantel-zoomvegetaties uit het landschapsplan is het aan te bevelen de soortensamenstelling zoals genoemd voor struweelhagen toe te passen.

De eikelmuis is ook bekend onder de bijnaam fruitdiefje: ze zijn dol op appels, peren, kersen en andere vruchten. Dit geeft ze namelijk een grote portie calorieën om op te vetten voor de zes maanden durende winterslaap. Het is belangrijk zoveel mogelijk verschillende rassen hoogstammen aan te planten zodat fruit op verschillende momenten rijp is. In het beplantingsplan staan reeds 4 tot 7 rassen per fruitboom. Dit is een goed begin.

Tabel 1. Soortensamenstelling voor de aanplant heggen, struweelhagen en bos met optimale ecologische waarde.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Menging	Heg	Struweelhaag	Bos
<i>Acer campestre</i>	Veldesdoorn	middel	x	x	x
<i>Berberis vulgaris</i>	Zuurbes	laag	x	x	x
<i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk	middel	x	x	x
<i>Cornus sanguinea</i>	Rode kornoelje	middel		x	
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar	hoog	x	x	x
<i>Crataegus monogyna</i>	Eenstijlige meidoorn	hoog	x	x	
<i>Crataegus laevigata</i>	Tweestijlige meidoorn	laag	x	x	x
<i>Euonymus europea</i>	Kardinaalsmuts	middel		x	
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst	middel	x	x	x
<i>Ligustrum vulgare</i>	Liguster	middel	x	x	x
<i>Mespilus germanica</i>	Mispel	laag		x	x
<i>Prunus avium</i>	zoete kers	middel		x	x
<i>Prunus padus</i>	Gewone vogelkers	middel	x	x	x
<i>Rhamnus catharticus</i>	Wegedoorn	middel	x	x	x
<i>Rhamnus frangula</i>	Sporkehout/ vuilboom	middel	x	x	x
<i>Ribes rubrum</i>	Bosaalbes	middel	x	x	x
<i>Ribes uva-crispa</i>	Kruisbes	middel	x	x	x
<i>Rosa arvensis</i>	Bosroos	middel	x	x	x
<i>Rosa rubiginosa</i>	Egelantier	middel	x	x	
<i>Rubus spec.</i>	Braam	middel	x	x	
<i>Sambucus nigra</i>	Vlier	laag		x	x
<i>Sorbus aucuparia</i>	Lijsterbes	middel		x	x
<i>Tilia platyphyllos</i>	Zomer-/grootbladige linde	middel		x	x
<i>Tilia cordata</i>	Winter-/kleinbladige linde	middel		x	x
<i>Ulmus minor</i>	Gladde iep	middel	x	x	x
<i>Ulmus glabra</i>	Ruwe iep	middel	x	x	x
<i>Ulmus laevis</i>	Fladderiep	middel	x	x	x
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos	middel	x	x	x

Eikelmuis mijdt open terrein

De bestaande bebossing van de Kromme Grub reikt tot aan de Hagenweg. Het is aan te bevelen een oversteekmogelijkheid te creëren over de Hagenweg heen. Dit is te bereiken met de aanplant van een of meerdere bomen die een brede kroon vormt, bijvoorbeeld een zomereik of linde.

Aan de westkant van de Hagenweg (nabij afslag naar de Delweg) staan enkele bomen die al een halve oversteek vormen. Een nieuw aan te planten boom aan de overzijde van de weg maakt de oversteek compleet. De eikelmuisen kunnen dan van Kromme Grub via de oversteekbomen de hagen en hoogstamfruitbomen aan de overzijde van de weg bereiken.

Langs de Hagenweg zijn reeds robuuste scheerheggen aanwezig. Hierin zitten echter enkele gaten. Sommige hiervan dienen hiervan op dit moment als toegang tot achterliggend bouwland. Het is voor de eikelmuis belangrijk dat deze hagen ononderbroken doorlopen. De aanbeveling hier is dus alle gaten in de bestaande hagen langs de Hagenweg dichten met nieuwe aanplant. Hier geldt de soortensamenstelling van Tabel 1.

Veel nieuw aan te planten heggen zijn ingezet als knip- of scheerheg (L01.05). Om van ecologische waarde te zijn is het van belang deze uit te laten groeien tot minimaal 120 cm hoog en 80 cm breed. Waar mogelijk heeft het grote meerwaarde deze om te zetten in struweelhaag (in het landschapsplan genoemd “ecologisch waardevolle houtsingels”). Ook hier is het altijd belangrijk variatie in soorten toepassen (Tabel 1).

Om de bereikbaarheid van de hoogstamfruitbomen in het perceel ten zuiden van de Hagenweg te vergroten, bevelen wij aan struweelhagen over dwars door dit perceel in te tekenen en aan te planten.

Beheer

Het ontwerp gaat enkel over de inrichting van het Landgoed Moerslag. Het is in deze fase ook van belang om goed na te denken over natuurinclusief beheer van het park en daarin liggende landschapselementen. Dat houdt onder andere in nooit te spuiten met bestrijdingsmiddelen, beheersmaatregelen alleen in daarvoor geschikte seizoenen uit te voeren, e.d. De eikelmuiscoördinator wordt hier ook graag bij betrokken.

Tot slot

neemt zijn opdracht als eikelmuiscoördinator serieus. Door hier invulling aan te geven, zullen wij ook beschikbaar zijn voor verdere toelichting op deze zienswijze en bestaat de mogelijkheid aanvullend advies te geven. Eventueel kunnen we ook de aanplant begeleiden en andere taken voor de indiener uitvoeren. Hierover is te allen tijde een vrijblijvend gesprek mogelijk.

Buiten de opdracht voor coördinatie zijn wij bezig met het werven van financiering voor aanplant ten behoeven van habitatuitbreiding. Naar verwachting zijn deze middelen binnenkort beschikbaar. Mogelijk ligt hier een koppelkans. Wij nodigen graag alle perceeleigenaren rondom actueel leefgebied van de eikelmuis uit om met ons contact op te nemen.

Tevens bieden we aan om daar waar dit in het landschap in te passen is eikelmuisnestkasten op te hangen. Deze bieden de dieren een veilige slaapplek overdag daar waar geen holle bomen beschikbaar zijn.

Bronnen

Feys, S. & Nijs, G., 2018. Beschermingsplan Eikelmuis Nederlands-Limburg, 2018-2023: Bouwsteen voor Platteland in Ontwikkeling Savelsbos, Bemelerberg & Schiepersberg en Geuldal. Rapport Natuurpunt Studie 2018/1. Mechelen: Natuurpunt.